

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VI./2022
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 43/2022
populárny názov	Neoprávnené zastavenie exekučného konania
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	24.05.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Dôsledkom postupu, ktorým napriek absencii zákonnej opory exekučný súd zastaví exekúciu na základe výsledkov posúdenia platnosti a rozsahu rozhodcovskej zmluvy, je znemožnenie prístupu oprávneného k exekučnému súdu a zapríčinenie vzniku závažnej procesnej vady v tomto konaní, ktorá má vplyv na vecnú správnosť napadnutého uznesenia o zastavení konania.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka sa ako oprávnená v napadnutom exekučnom konaní vedenom na okresnom súde návrhom na vykonanie exekúcie domáhala od povinných vymoženia pohľadávky priznanej nespotrebitel'ským rozhodcovským rozsudkom vydaným, ad hoc rozhodcom rozhodcovského súdu. Po začatí exekučného konania a vydaní poverenia na vykonanie exekúcie podali povinní návrh na zastavenie exekúcie. Okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom návrhu povinných na zastavenie exekúcie vyhovel a podľa § 61k ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekúciu zastavil.</p> <p>V odôvodnení uznesenia vyššej súdnej úradníčky (ďalej len „VSÚ“) došiel k záveru, že medzi sťažovateľkou a povinnými nevznikla rozhodcovská zmluva, preto exekučný súd nemôže akceptovať ako exekučný titul predmetný rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu. Rozhodcovský rozsudok je zdanlivé ničotné rozhodnutie (nulitný paakt). Proti označenému uzneseniu VSÚ podala sťažovateľka sťažnosť.</p> <p>O sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu VSÚ rozhodla sudkyňa okresného súdu napadnutým uznesením, ktorým sťažnosť zamietla. V odôvodnení napadnutého uznesenia došla k záveru, že exekučný titul trpí namietanou formálnou nevykonateľnosťou exekučného titulu s poukazom na prechodné ustanovenia k § 54c zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení</p>

	neskorších predpisov.
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd zastáva názor, že nosné právne názory vyslovené v jeho náleze sp. zn. II. ÚS 300/2018 sú naďalej uplatniteľné aj pri posudzovaní prípadov, na ktoré sa s účinnosťou od 1. apríla 2017 vzťahuje novela Exekučného poriadku (zákon č. 2/2017 Z. z.).</p> <p>Zákon o rozhodcovskom konaní ani Exekučný poriadok v čase rozhodovania okresného súdu neobsahovali ustanovenia, ktoré by umožňovali exekučnému súdu vykonať prieskum rozhodcovského rozsudku v nespotrebitel'ských veciach v exekučnom konaní z hľadiska rozsahu rozhodcovskej zmluvy. Naopak, s poukazom na § 40 ods. 1 písm. a) bod 3 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodovanie o tom, či má byť zrušený rozhodcovský rozsudok v nespotrebitel'skej veci, osobitný zákon zveruje do vecnej príslušnosti kauzálne príslušných súdov podľa § 28 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Tieto súdy sú kompetentné posudzovať okrem iného to, či sa rozhodcovským rozsudkom „rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky“, ako jeden zo zákonných dôvodov zrušenia takéhoto rozhodcovského rozsudku.</p> <p>Oprávnenie účastníka namietať nedostatok právomoci rozhodcovského súdu podľa § 21 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní a oprávnenie podať žalobu o zrušenie takéhoto rozhodcovského rozsudku kauzálne príslušnému súdu podľa § 40 zákona o rozhodcovskom konaní, o ktorých je oprávnený a povinný rozhodovať zákonom určený civilný súd, nepripúšťajú skúmanie právomoci rozhodcovského súdu zo strany exekučného súdu v rozsahu, ktorý patrí civilnému súdu. Nevyužitie postupu podľa zákona o rozhodcovskom konaní (námiетка nedostatku právomoci a žaloba o zrušenie rozsudku, pozn.) v iných ako spotrebitel'ských veciach znamená stratu možnosti spochybňovať rozhodcovskú zmluvu v exekučnom konaní na strane žalovaného účastníka rozhodcovského konania, ktorý znáša svoju procesnú zodpovednosť za včasné uplatňovanie účinných prostriedkov ochrany, ktoré mu právny poriadok priznáva (m. m. II. ÚS 298/2020).</p> <p>V okolnostiach posudzovanej veci zúčastnené osoby počas prebiehajúceho rozhodcovského konania podali žalobu na Okresnom súde Bratislava V, v ktorej uplatnili námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na rozhodovanie v ich veci, avšak pre späťvzatie žaloby bolo toto konanie uznesením č. k. 24 Csr 2/2017-432 z 9. októbra 2018 zastavené. Označené uznesenie o zastavení konania bolo následne potvrdené odvolacím súdom uznesením č. k. 7 CoSr 1/2019-453 z 28. februára 2019. Zúčastnené osoby ďalej podali aj žalobu, ktorou sa domáhali zrušenia rozhodcovského rozsudku. Okresný súd Bratislava V však toto konanie uznesením č. k. 23 Cr 20/2017-45 z 11. júla 2017 zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že zúčastnené osoby riadne nevyužili procesné možnosti na účinné spochybnenie rozhodcovskej zmluvy. Následne sa snažili vzniesť rovnaké námietky v napadnutom exekučnom konaní, ktoré už vzhľadom na to, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok v nespotrebitel'skom spore, relevantné pre rozhodnutie exekučného súdu neboli.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že okresný súd napriek absencii zákonnej opory pre takýto postup skúmal platnosť a rozsah rozhodcovskej zmluvy. Tieto atribúty rozhodcovskej zmluvy sú však zákonnými dôvodmi na zrušenie rozhodcovského rozsudku a rozhodovanie o nich je zákonom zverené kauzálne príslušnému okresnému súdu (§ 28 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Zastavením exekúcie na základe výsledkov takéhoto skúmania okresný súd znemožnil sťažovateľke prístup k exekučnému súdu. Ide o závažnú procesnú vadu, ktorá mala vplyv na vecnú správnosť napadnutého uznesenia okresného súdu a z ústavného hľadiska jej intenzita indikuje neakceptovateľnosť. Na tomto základe ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6</p>

	ods. 1 dohovoru.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 300/2018 z 5. septembra 2018
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces exekúcia-exekučný titul akt, právny akt-ničotný, nulitný exekúcia-nepripustnosť exekúcie rozhodcovské konanie-rozhodcovský rozsudok

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.